

Sygn. akt IV U 575/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Bożena Czarnota

Protokolant: sekr. sądowy Jolanta Fiedorowicz

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2013r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania R. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 19 lutego 2013 r. znak: (...)

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy R. D. prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2013 roku,

II. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

Sygn. akt IV U 575/13

UZASADNIENIE

R. D. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 19.02.2013r., znak (...), którą to decyzją organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

W uzasadnieniu odwołania skarżący wskazał, iż decyzja jest dla niego krzywdząca albowiem całe życie pracował jako szlifierz i z tego tytułu otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szczególnych i dlatego też wniósł o zaliczenie do okresów pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia 05.08.1974r. – 13.05.1975r., 14.08.1975r. – 31.03.1978r. oraz 06.08.1979r. – 24.12.1980r. w (...) Nr (...) i Nr 2 K..

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. wniósł o jego oddalenie. Pozwany powołał przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.Nr 153, poz. 1227) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.Nr 8, poz. 43 ze zm.), wskazując, że skarżący nie wykazał przesłanki 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach. Pozwany wskazał, że uwzględnił ubezpieczonemu z tytułu pracy w szczególnych warunkach 14 lat, 8 miesięcy i 16 dni. W ocenie pozwanego nie można było uwzględnić wnioskodawcy jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresów wskazanych przez niego w odwołaniu albowiem wnioskodawca nie legitymuje się świadectwem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach za te okresy. Z przedłożonej zaś dokumentacji (umowy o pracę, świadectwo pracy) wynika jedynie, że wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku szlifierza. Brak jest natomiast danych na temat rodzaju i charakteru jego pracy. Pozwany zauważył nadto, że sam fakt otrzymywania dodatku za pracę w szkodliwych dla zdrowia warunkach nie jest równoznaczny z pracą w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił co następuje:

Wnioskodawca R. D. ur. (...) w dniu 27.12.2012r. wystąpił do pozwanego organu rentowego z wnioskiem o ustalenie uprawnień do emerytury. Z oświadczenia wnioskodawcy zawartego we wniosku wynikało, iż nie jest on członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz pozostaje w stosunku pracy, który zostanie rozwiązany po przyznaniu emerytury.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji pozwany organ rentowy ustalił, iż skarżący ukończył wiek 60 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i na dzień 01.01.1999r. legitymuje się ponad 25 letnim okresem ubezpieczenia oraz okresem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat, 8 miesięcy i 16 dni.

Zaskarżoną decyzją z dnia 19.02.2013r. pozwany odmówił wnioskodawcy prawa do świadczenia wobec nie legitymowania się przez niego 15 letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach. Z uzasadnienia decyzji wynikało, iż pozwany nie uwzględnił jako takiej pracy okresów jego zatrudnienia w Zakładach (...) w K. od 05.08.1974r. do 13.05.1975r., od 14.08.1975r. do 31.03.1978r. oraz od 06.08.1979r. do 24.12.1980r. na stanowisku szlifierza, gdyż na podstawie przedłożonej dokumentacji nie można określić rodzaju wykonywanej przez wnioskodawcę pracy.

Wnioskodawca nie zgodził się z powyższą decyzją wnosząc odwołanie, w którym domagał się przyznania mu prawa do świadczenia, wskazując, że w spornych okresach pracował w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca w spornych okresach zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Produkcji i (...) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku szlifierza w narzędziowni, która stanowiła dział produkcyjny Przedsiębiorstwa. W narzędziowni zatrudnieni byli oprócz wnioskodawcy ślusarze narzędziowi, frezerzy oraz tokarze. Nadzór nad pracownikami sprawował kierownik narzędziowni. Skarżący obsługiwał cztery szlifierki, tj. szlifierkę do otworów, do płaszczy, do wałków oraz ostrzałkę, którą ostrzył narzędzia. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

(wyjaśnienia wnioskodawcy, nadto dowód: wniosek o emeryturę k. 1-3, świadectwo pracy k. 25, 26, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 27, raport ustalenia uprawnień do świadczenia k. 84-85, decyzja k. 86 – plik emerytalny akta ZUS, akta osobowe k. 33, kartoteki osobowe k. 34 – a.s.)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) – w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Ust. 2 Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie do § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.Nr 8, poz. 43) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie zaś z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

W myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z powyższego wynika, iż skarżący nabyłby prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat
- legitymowania się łącznym okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 01.01.1999r.;
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 01.01.1999r.;
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż w momencie złożenia przez skarżącego wniosku o emeryturę, przepisy emerytalne określały jeszcze jeden dodatkowy warunek niezbędny do uzyskania prawa do świadczenia, mianowicie, by ubezpieczony nie pozostawał w stosunku pracy. Dopiero z dniem 01.01.2013r. wymóg ten został zniesiony przez ustawodawcę.

Poza sporem w sprawie było, iż skarżący R. D. w dniu wydania decyzji rozpoznającej jego wniosek o świadczenie emerytalne miał ukończone 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymował się ponad 25 letnim okresem ubezpieczenia oraz nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Spornym pozostawało jedynie czy skarżący na dzień 01.01.1999r. legitymuje się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Zdaniem pozwanego organu rentowego skarżący nie wykazał przesłanki 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przy czym ostatecznie pełnomocnik pozwanego nie kwestionował, że skarżący w spornych okresach pracował na stanowisku szlifierza. Takie też stanowisko zostało wymienione w załączniku do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy podległych Ministrowi Budownictwa i Materiałów Budowlanych – wykaz A, dział III, poz. 78 – szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne, pkt 1 szlifierz. Zauważyć w tym miejscu należy, że jak wskazał sam wnioskodawca, do jego obowiązków należało również ostrzenie narzędzi metalowych, a więc wykonywał pracę w charakterze ostrzarza, lecz i to stanowisko zostało zaliczone do prac w szczególnych warunkach (poz. 78 pkt 2 ww. wykazu).

Zdaniem pozwanego wnioskodawca nie wykazał jednak, by pracę w szczególnych warunkach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd nie podzielił stanowiska organu rentowego. Sąd oczywiście nie neguje, że praca na stanowisku, które zostało wymienione w przepisach resortowych, może być uznana za pracę w szczególnych warunkach, tylko wówczas o ile wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W ocenie Sądu również fakt, iż wnioskodawca de facto wykonywał pracę na dwóch stanowiskach zaliczanych do szczególnych warunków, nie dyskwalifikuje jego pracy jako uprawniającej do obniżenia wieku emerytalnego, o ile praca na tych dwóch stanowiskach odbywała się stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W ocenie Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe dało jednoznaczne podstawy do uznania, iż skarżący spełnił przesłankę 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, albowiem pracę na stanowiskach pracy w szczególnych warunkach wykonywał zgodnie z wytycznymi § 2 ust. 1 rozporządzenia RM z 1983r. Przede wszystkim wskazać należy, iż z zachowanej i kompletnej dokumentacji osobowo - płacowej wnioskodawcy z okresu jego zatrudnienia w (...) wynika jednoznacznie, iż każdorazowo składał on podania o pracę na stanowisko szlifierza. Z życiorysów dołączanych do podań o pracę wynikało, iż kwalifikacje szlifierza skarżący nabył podczas pierwszej pracy zawodowej w Spółdzielni Pracy (...) w L.. W aktach osobowych znajduje się również świadectwo przyznania tytułu wykwalifikowanego szlifierza metalu wydane przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w dniu 19.04.1973r. Każdorazowo wnioskodawca zatrudniany był w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku szlifierza. Z żadnego z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych nie wynikało zaś, by wnioskodawcy kiedykolwiek powierzono inne obowiązki, czy to poprzez zmianę stanowiska pracy, czy też jako dodatkowe zajęcie. Nie wynikało z nich też, by kiedykolwiek pracował on wymiarze niższym niż pełen etat. Pozwany organ rentowy nie przedstawił zaś żadnych kontrdowodów, które pozwoliłyby na ustalenie odmiennego stanu faktycznego.

W ocenie Sądu wyjaśnienia wnioskodawcy znalazły więc pełne odzwierciedlenie w jego dokumentacji osobowej. Tym samym Sąd uznał, że w spornych okresach wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w szczególnych warunkach i tym samym spełnił przesłanki do świadczenia emerytalnego. Biorąc pod uwagę, tak jak już wyżej wskazano, iż dopiero z dniem 01.01.2013r. ustawodawca nie wymaga by ubezpieczeni starający się o wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach, rozwiązali stosunek pracy, jak również mając na uwadze, iż wnioskodawca w momencie złożenia wniosku, jak i w dacie wydania zaskarżonej decyzji pozostawał w zatrudnieniu, prawo do emerytury mogło być mu przyznane dopiero od dnia 01.01.2013r.

W świetle powyższego Sąd, stosownie do art. 477¹⁴§ 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury poczynając od dnia 01.01.2013r. (pkt 1 wyroku), oddalając odwołanie w pozostałym zakresie, tj. za okres od 27-31.12.2012r., stosownie do art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. (pkt 2 wyroku).